

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/374
KARAR NO : 2018/2244

Tarih : 10.01.2019
Sayı : 183
SDP : 640

DAVACI : ALPARSLAN GÜNEY
VEKİLİ : AV. SERKAN AVCI.
Halaskargazi Cad. Ünsal Çarşısı No:298 D:104
Şişli/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU/ANKARA
VEKİLİ : AV. NAGEHAN ÖZSEYHAN - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, yonga levha ve mdf üreticisi teşebbüsler hakkında davalı idareye yapılan şikayet başvurusunun reddi ile soruşturma açılmaması yönündeki Rekabet Kurulu'nun 13.10.2016 tarih ve 16-33/571-248 sayılı kararının; uyumlu eylem karinesi ihlalinin bulunduğu, teşebbüslerin fiyatlarının aynı olduğu, ekonomik rasyonel gerekçe olmaksızın fiyat listelerinde aynı oranda artış yapıldığı, teşebbüslerce taban fiyat belirlenmesi yapıldığı, ortak kararlar çek toplamaya başladıkları, teşebbüslerin hakim durumda oldukları, delil toplanması için soruşturma açılması gerektiği, dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Yapılan ayrıntılı ön araştırma sonucunda soruşturma açılmasını gerektirecek ihlalin varlığına ilişkin herhangi bir bulguya ulaşılmadığı, teşebbüslerin gerek bölgesel olarak ve gerek müşteri bazında birbirlerinin fiyatlarını takip ederek rekabet içinde olduklarını gösterdiği, fiyat listelerinde paralellik bulunmadığı, teşebbüslerde eş zamanlı ve yerinde incelemeler yapıldığı, şirketler arası iletişimi gösteren herhangi bir delile rastlanmadığı, teşebbüslerin hakim durumda olmadıkları, hakim durumun kötüye kullanılmasından bahsedilemeyeceği, dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 16. İdare Mahkemesi'nce, işin gereği görüldü.

Dava, davacı tarafından, yonga levha ve mdf üreticisi teşebbüsler hakkında davalı idareye yapılan şikayet başvurusunun reddi ile soruşturma açılmaması yönündeki Rekabet Kurulu'nun 13.10.2016 tarih ve 16-33/571-248 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş; 3. maddesinde, teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin, bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/374
KARAR NO : 2018/2244

ve yasak olduğu kuralı yer almış; 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği kurala bağlanmış bulunmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Kurul'un görevleri arasında sayılarak; 40. maddesinde, Kurul'un re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurul'a yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurul'a teslimini takiben Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş; 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise Kurul'un soruşturmaya başlaması hâlinde uygulanacak idarî usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Kanun'un bu düzenlemesine göre, soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hâllerde ise, daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporunun Kurul'ca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Kurul'un takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığı hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması hâlinde Kurul'ca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak, önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği hâlinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hâllerde, Kurul'ca soruşturma açılmasına karar verilerek, 4054 sayılı Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idarî usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihai kararlar sonuçlandırılması gerekir.

Aksi takdirde, rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın, rekabetin korunması amacıyla hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından, 12.05.2016 tarihinde Rekabet Kurumu kayıtlarına giren dilekçeyle, Yonga Levha Sanayicileri Derneği (dernek) ve üyesi teşebbüslerin aldıkları teşebbüs birliği kararları ile müşterek hakim durumlarını kötüye kullanarak rekabeti

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/374
KARAR NO : 2018/2244

kısıtlayıcı ve kendilerini piyasa dışına itici davranışlar içerisine girdikleri, uyumlu eylemler halinde hareket ettikleri, rekabetin ortadan kalkmasıyla sektörde faaliyet gösteren yonga levha satıcısı ve mobilya üreticisinin piyasada zor duruma düşmesine ve tüketicilerin zarar görmesine neden oldukları, rekabet ihlali nedeniyle soruşturma açılması talepli başvurunun Kurul tarafından reddi ile soruşturma açılmamasına karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacının Kurul kararına konu şikayet başvurusunda özetle, yonga levha ve mdf pazarında bulunan üretici yedi şirketin dernek bünyesinde bir araya gelerek fiyatları piyasa dışında belirlediği, teşebbüslerin farklı fiyat listesi yayımladığı, ancak uygulamada müşterilere belirttikleri fiyatların aynı olduğu, teşebbüslerin bağlantı adı altında yaptıkları satışlar aracılığıyla yeniden satıcıları bir yıl öncesinden çekler karşılığında ön alım yapmaya zorladığı ve bir sonraki yıl talep azaldığı takdirde yeniden satıcıların zarara uğradığı, bu teşebbüslerden ön alım yapan firmalara yapılacak sevkiyatın geciktirildiği ve piyasa var olmasını istemedikleri firmaların dışlandığı, teşebbüslerin yonga levha ve MDF üretim pazarındaki hakim durumlarını mobilya üretimi pazarında kötüye kullandıkları, dernek bünyesinde bir araya gelen teşebbüslerin bazı alıcılara öncelik tanıyarak farklı vade ve iskonto oranı belirledikleri, bu yolla eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar uygulayarak ayrımcılık yaptıkları, bir teşebbüsün kendileri ile uygulanacak bir projede ürün vermek için bir başka ürünün de satışını ve depolanmasını şart koşmak yoluyla ürün bağladığı, bir teşebbüs ile ticari anlaşmazlık yaşamaları durumunda diğer teşebbüslerin de kendilerine mal vermeyi reddettikleri anlaşılmaktadır.

Dava konusu Kurul kararında özetle, şikayet edilen teşebbüslerde ve dernekte yerinde inceleme yapıldığı ancak rekabeti engelleme, bozma, kısıtlama amacını taşıyan anlaşma ya da uyumlu eylem içinde olduklarına işaret edecek bilgi/belgeye ulaşılmadığı, pazarın rekabetçi özellikler gösterdiği, teşebbüslerin yonga levha ve mdf fiyatlarını birlikte tespit ettiklerine dair bulguya ulaşılmadığı, ürün fiyatlarının farklılaştığı, teşebbüslerin bir araya gelerek bazı alıcılara öncelik tanıyarak farklı vade ve iskonto oranı belirlemek suretiyle ayrımcılık yaptıklarına dair bulguya ulaşılmadığı, yine dernek vasıtasıyla piyasadaki belirsizliği azaltıcı bilgi paylaşımında bulunulduğu, bu çerçevede rakip teşebbüsler arasındaki rekabetçi stratejilerine ilişkin bilgi paylaşımı olduğuna dair bulguya ulaşılmadığı, ürün pazarında hakim durumdan söz etmenin mümkün olmadığı, ayrımcılık, bağlama ve mal vermeyi reddetme ihlallerinin ön şartı olan hakim durumda bulunma durumu gerçekleşmediğinden bu konuya ilişkin diğer koşullar yönünden değerlendirme yapılmasına gerek görülmediği tespitlerine yer verilerek şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına karar verildiği görülmektedir.

Bununla birlikte, fiyatların birlikte belirlendiği, yayımlanan fiyatlar ayrı olmakla birlikte, uygulamada aynı fiyatların kullanıldığı iddiası şikayet konusu uyuşmazlığın esaslı bir unsuru olmakla birlikte, Kurul kararında ürünlerin farklılaşması ve çeşitlenmesi, fiyatların müşteri bazında yapılan pazarlıklarla belirlenmesi, iskontoların vade ve miktara göre değişkenlik göstermesinin detaylı fiyat analizini zorlaştırdığı ileri sürülmüş, bu konuda daha kapsamlı gerekirse alıcılar nezdinde de bir çalışma yapılmaksızın, yayımlanan fiyatlar ile uygulanan fiyatların aynı olduğu şikayeti bulunmasına rağmen teşebbüsler tarafından sunulan fiyat listeleri üzerinden en çok satılan ürün grubu bazında inceleme yapılarak ürün fiyatlarının farklılaştığı değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Yine, alıcılara ihtiyaç öncesinden ön alım yapmaya zorlandıkları, piyasadan dışlanmak istenen firmalara sevkiyatın gecikmesi, bir teşebbüsle sorunlu firmaya diğer teşebbüslerin de mal vermeyi reddetmesi, dernek merkezinde bir araya gelerek firmalar için koşullar belirleme gibi hususlara ilişkin kapsamlı ve doyurucu bir çalışma yapılmaksızın teşebbüslerin ve derneğin

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/374
KARAR NO : 2018/2244

verdiği bilgiler doğrultusunda ve uyumsuzluğun çözümü için yeterli sayılmayacak sayıda e-posta alıntısı ile rekabetin ihlal edildiğine dair bulguya rastlanılmadığı yönünde değerlendirmelere yer verildiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, şikayet konusu hususun esaslı bir unsuru da teşebbüslerin birlikte hareket ettiği olmakla birlikte, teşebbüslerin ayrı ayrı hakim durumda olmadığı değerlendirilmesine yer verilerek ayrımcılık, bağlama ve mal vermeyi reddetme gibi ihlallerin teşebbüslerin hakim durumda olmadığından bahisle oluşmadığı sonucuna varıldığı, diğer koşullar yönünden değerlendirmeye gerek görülmediği tespitine yer verildiği görülmektedir.

Tüm bu açıklamalar ışığında, ön araştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlal eden eylemin, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak ön araştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği açıktır.

Gelinen aşamada, Kurul kararına konu şikayet başvurusunda ileri sürülen iddialara ilişkin rekabet kurallarını ihlal eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya konulmadığı, ön araştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin ise bu sonuca ulaşmaya yeterli olmadığı ve rekabet ihlali bulunup bulunmadığının, araştırmanın genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında değerlendirilerek her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için açılacak soruşturma ile ortaya konulmasının mümkün olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, yonga levha ve mdf pazarında yer alan teşebbüslere ilişkin yapılan şikayet başvurusunun reddi ve soruşturma açılmaması yönündeki dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 151,15-TL yargılama gideri ile A.A.Ü.T uyarınca belirlenen 1.090,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden almarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere 25/10/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ALİ ÜN
38451

Üye
ZEHRA KOŞAL
KARADENİZ
167945

Üye
AHMET ARSLAN
178451

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	31,40 TL
Karar Harcı :	31,40 TL
Vekalet Harcı :	4,60 TL
Posta Gideri :	83,75 TL
TOPLAM :	151,15 TL

